

Narodna banka na Republika Makedonija
Direkcija za istraživanje

Mesečna informacija
11 / 2007

Januari, 2008 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulat iva vo Republ ika Makedonija vo noemvri 2007 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	6
II. Monetarni dvi `ewa	7
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	10
Pri log tabel i	12

**Poznajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva
vo noemvri 2007 godina**

- ❖ Na 4 noemvri oficijalno po~na so rabota noviot jaglenokop vo rudnikot „Brod Gneotino“ vo Pelagoniskiot basen za jeglen, koj se procenuva deka mo`e da obezbeduva jaglen za REK Bitola za naredni te dve decenii.
- ❖ Od 6 noemvri postaven e noviot berzanski indeks za Balkanot „Dow Jones STOXX Balkan 50 Equal Weighted“, koj e napraven od strana na { vajcarska ta kompanija STOXX, vode~ki evropski provajder na berzanski indeksi. Vrednosta na indeksot e presmetana od po~etokot na godina ta, a vo nego se opfateni akcii te na kompanii od Makedonija, Srbija, Hrvatska, Slovenija, Bugarija, Romanija, Grcija i Turcija.
- ❖ Od 6 noemvri e namalena cenata na biletite vo javniot gradski prevoz za pet denari, soglasno odlukata na Upravniot odbor na Javno to soobrajajno pretprija tie „Skopje“, vo ramki na namaluvawe to na danokot na dodadena vrednost za javniot prevoz od 18% na 5%.
- ❖ Vo periodot od 7-16 noemvri vo Makedonija preстоjuva {e Misijata na MMF so cel prodol`uvawe na razgovorite za Tretiot pregled na Stend-bajaran`manot.
- ❖ Na 12 noemvri, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika, rafineriski te i maloprod a`nite ceni na nafteni te derivati bea zgolemeni vo prosek za 7,21% i 5,25%, soodvetno („Slu`ben vesnik na RM“ br. 136/2007), a spored odlukata od 26 noemvri isti te se namalija vo prosek za 1,44% i 0,97%, soodvetno („Slu`ben vesnik na RM“ br. 142/2007), vo soglasnost so dvi`eweto na prose~nata cena na surovata nafta na svet ski ot pazar.
- ❖ Na 16 noemvri slovene~kata osiguritelna kompanija „Triglav“ se stekna so dominant na sops tvenost vrz makedonska ta kompanija „Vardar osiguruvawe“, pri { to vo plan se novi proizvodi i usluga na makedonski ot osiguri telen pazar, kako i razvoj na postojni te.
- ❖ Na 23 noemvri be {e potpi {an dogovor za prezemawe na bitolska ta mlekarnica „Ideal [ipka“ od strana na hrva tska ta mle~na industrija „Dukat“, so { to }e se ovozm o`i razvoj na primarno to proizvods tvo i osvojuvawe novi pazari.
- ❖ Na 30 noemvri be {e promovirana informativnata kampawa za mo`nostite za koristewe na sredstvata od fondovite na Evropska ta unija preku Instrumentot za pretpristapna pomo { (IPA), koj gi zamenuva i integrira dosega {ni te FARE, ISPA, SAPARD i KARDS i }e bide koristen od strana na zemjite-kandidati i potencijalni te kandidati za EU. Instrumentot se состоi od pet komponenti - pomo { vo tranzicija i institucionalen razvoj; prekugrani~na sorabotka; regionalen razvoj i finansiska poddr {ka vo oblasta na transportot i `ivotnata sredina; razvoj na ~ove~ki resursi (socijala, obrazovanie i obuka) i ruralen razvoj i poddr {ka na zemjodelstvo to, dodeka negovata vkupna vrednost za si te zemji korisni~ki vo periodot 2007-2013 godina iznesuva okolu 11,5 milijardi evra, od koi 92,3 milioni evra se predvideni za Republika Makedonija.
- ❖ Vo noemvri, odobrenija za rabota dobija prvi te investicioni fondovi od otvoren tip vo Republika Makedonija: Ilirika Jugoisto~na Evropa, Ilirika Global - Raste~ki pazari i Inovo Status Akcii..
- ❖ Vo noemvri kreditni ot rejting na Republika Makedonija be {e ocenet kako stabilen od strana na agencijata Standard&Poors, pri { to vo kategorijata dolgoro~en dolg vo

stranska valuta zemjata e oceneta so BB+ rejting so stabilen izgled, dodeka vo kategorija ta dolgoročen dolg vo doma na valuta oceneta e BBB- so stabilen izgled.

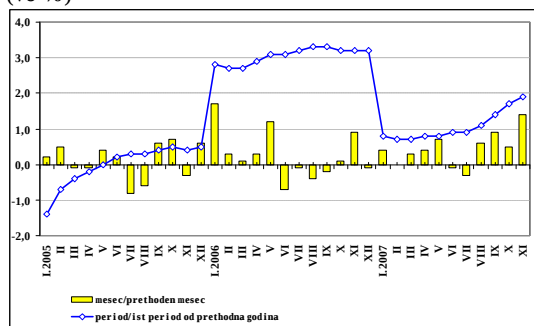
❖ *Novi zakonski propisi:*

- *Zakon za elektronska trgovija ("Slu`ben vesnik na RM" br. 133/2007);*
- *Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za dr`avnata revizija ("Slu`ben vesnik na RM" br. 133/2007);*
- *Zakon za zemjodelstvo to i ruralniot razvoj ("Slu`ben vesnik na RM" br. 134/2007);*
- *Zakon za javni te nabavki ("Slu`ben vesnik na RM" br. 136/2007);*
- *Programa za izmenuvawe i dopolnuvawe na Programata za pot tiknuvawe na razvojt na zemjodelstvo to vo 2007 godina ("Slu`ben vesnik na RM" br. 138/2007);*
- *Zakon za ratifikacija na Spogodbata me|u Republika Makedonija i Evropskata zaednica za olesnuvawe na izdavawe to vizi ("Slu`ben vesnik na RM" br. 141/2007).*

I. Dvi`ewa vo realniot sektor

Stapkata na inflacija vo noemvri 2007 godina zabele`a zgolemuвање od 1,4% na mesečna osnova, što celosno e determinirano od porastot na cenite vo kategorijata „ishrana“ (za 3,7%). Porastot na cenite na ishranata e odraz na kontinuiranoto negativno vlijanie na sušniot period vrz zemjodelskoto proizvodstvo. Analizata na ova kategorija poka`uva deka inflatorniot pritisok glavno proizleguva od porastot na cenite na `itnite proizvodi (zaradi porastot na cenata na lebot i pe`ivata, no i cenite na `itoto), sve`iot zelen`uk i mlekoto. Kaj preostanatite kategorii od inflaciskiot indeks registrirani se divergentni pomestuvawa, pri što porast zabele`aa cenite na oblekata i obuvkite (zaradi obuvkite) i na restoranite i hotelite (zaradi hranata i pijalacite vo ugostitelските objekti), dodeka vo sprotivna nasoka se dvi`ea cenite na soobrajajnite i telekomunikaciskite uslugi i na obrazovanie i kultura.

Grafikon 1
Trošoci na `ivotot
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika.

Analizirano na godi`na osnova, nivoto na potrošuvakite cenii vo noemvri 2007 godina bele`i porast od 4,6%, pri registrirana znaajna promena kaj trošocite za ishrana koi bele`at pogolem intenzitet na porast (10,1%), reflektirajgi povisokite cenii na `itnite proizvodi, rastitelните masti i sve`iot zelen`uk i ovo`jeto. Prose`nata stopka na inflacija prodol`i da se intenzivira (za dopolnitelni 0,2 p.p. vo noemvri) i vo periodot januari-noemvri 2007 godina dostigna 1,9% uslovena od zgolemuwaweto na opštotto nivo na potrošuvakite cenii na mesečna i godi`na osnova. Prose`nata stopka na

inflacija i natamu e pod vlijanie na povisokite cenii na hranata i elektri`nata energija, a pri natamošno deflatorno vlijanie na poniskite cenii na telekomunikaciskite uslugi.

*Cenite na proizvodi telite na industriski proizvodi*² vo noemvri 2007 godina zabele`aa zgolemuвање vo odnos na prethodniot mesec za 1,1%. Mesečniot porast celosno e determiniran od povisokite proizvodstveni cenii vo prerabotuvaškiot sektor, odnosno od povisokite cenii na proizvodi telite na nafteni derivati (pridones od 0,7 p.p. za vkupniot porast), vo soglasnost so zgolemuwaweto na rafineriskite cenii so odlukite na Regulatornata komisija za energetika od 29 oktombri i 12 noemvri 2007 godina. Vo ramki na prerabotuvaškiot sektor, dopolnitelen pridones (0,4 p.p.) za vkupniot porast na cenite ima i porastot na cenite na proizvodi telite na prehranbeni proizvodi i pijalaci. Vo pove`e od preostanatite prerabotuvaški granki bea registrirani stabilni proizvodstveni cenii, dodeka mnogu pomal del od niv zabele`aa minimalni pomestuvawa. Proizvodstvenite cenii vo rudarskiot sektor zabele`aa namaluvawe od 1%, dodeka cenite vo energetskiot sektor ostanaa na istoto nivo od prethodniot mesec.

Na godi`na osnova, cenite na proizvodi telite na industriski proizvodi vo noemvri se povisoki za 4,8%, što pretstavuva najvisoka stopka na porast od pošetokot na godinata, glavno kako posledica na zgolemuwaweto na proizvodstvenite cenii vo prerabotuvaškata industrija. Intenzivniot porast na cenite na godi`na osnova uslovi intenzivirawe na kumulativnata stopka na porast na proizvodstvenite cenii, koja vo periodot januari - noemvri 2007 godina dostigna 1,4%. Najgolemo inflatorno vlijanie na kumulativna osnova i natamu imaat povisokite cenii na energijata (poradi povisokata cena na elektri`nata i toplinskata energija), na prehranbenite proizvodi i pijalaci i osnovnite metali,

² Prethodni podatoci na DZS.

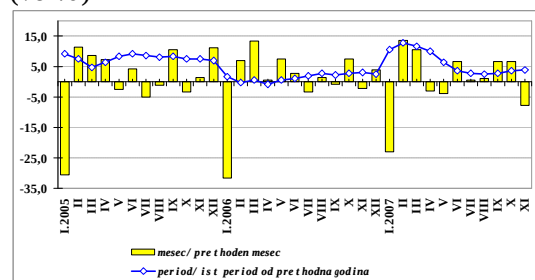
pri natamožen delumen deflatora na poniskite ceni na proizvođitelite na nafteni derivati.

Po intenzivniot mesečen porast vo prethodnite dva meseca, *vkupniot obem na industrijsko proizvodstvo*³ vo noemvri beleži mesečen pad od 7,7%. Padot glavno e determiniran od namaleni obem na proizvodstvo kaj prerabotuvački sektor od 10%, pri čto namaleno proizvodstvo e zabeležano kaj 16 granki (od vkupno 20), koi sočinuvaat 87,7% od prerabotuvački sektor, odnosno 73,6% od industrijsko proizvodstvo. Pritoa, najznačien e padot kaj metaloprerađuvačka industrija od 27,3%, kako i padot kaj industrijata za gradežni materijali (24,3%) i kaj industrijata za osnovni metali (9,8%). Od druga strana, od grankite koi beležat porast, najznačien e rastot kaj tutunskata industrija, čij obem na proizvodstvo na mesečna osnova e povisok za 4,5%. Rudarskiot sektor beleži pad od 13,1%, dodeka energetskiot sektor beleži mesečen porast od 17%.

Na godišna osnova, obemot na industrijsko proizvodstvo vo noemvri beleži porast od 5,5%. Vo uslovi na registriran pad kaj rudarskiot i energetskiot sektor (11,3% i 1%, soodvetno), godišniot porast vo celost se dolži na porastot kaj prerabotuvačka industrija (7,3%), pred se na metaloprerađuvačka (dvojno poveče) i na industrijata za osnovni metali (porast od 36,8%). So toa, kumulativnata stopka na rast na industrijsko proizvodstvo vo periodot

januari-noemvri 2007 godina iznesuva 3,8%. Nositel na kumulativniot rast e metalskata industrija, čij obem na proizvodstvo e zgolemen za 36,1%. Intenziven kumulativen rast od 48,9% e registriran i kaj metaloprerađuvačka industrija, a značien e pridonesot i na prehranbenata industrija, koja raste so stopka od 7,2%. Od industriite koi beležat negativni promeni, najvljatelen e padot kaj industrijata za obleka (13,9%), a značien e i padot kaj proizvodstvoto na električni mašini i aparati od 26%. Sumirano, obemot na proizvodstvo vo analiziraniot period od 2007 godina vo odnos na isti period od 2006 godina e zgolemen kaj 10 granki, koi sočinuvaat 58,9% od obemot na prerabotuvačka industrija. Kumulativniot rast kaj rudarstvoto iznesuva 10,3%, pri porast kaj ekstrakcijata na rudi na metali od 72,5%, dodeka padot kaj energetskiot sektor od 11,6% i natamu negativno vlijae na vkupniot obem na industrijsko proizvodstvo.

Grafikon 2
Industrijsko proizvodstvo
(vo %)

Izvor: Državen zavod za statistika.

³ Prethodni podatoci na DZS.

II. Monetarni dvižewa

Na krajot na noemvri 2007 godina, *primarnite pari*⁴ iznesuvaat 26.582 miliona denari i na mesečna osnova se poniski za 0,2%, vo uslovi na namalena pobaruvačka na *gotovi pari* i porast na nivoto na vkupnite *likvidni sredstva na bankite*⁵.

Vo tekot na noemvri, za prv pat od početokot na godinata, NBRM realizira {e neto-prodažba na devizi na

devizniot pazar, so čto *deviznite transakcii na NBRM* pretstavuvaa tek na povlekuvawe likvidnost od bankarskiot sistem. Ostanatite avtonomni faktori (*denarski depoziti na državata kaj NBRM i gotovi pari vo optek*) deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost, koja vo najgolem del beše sterilizirana preku *monetarnite instrumenti* (porast na nivoto na blagajnički zapisi, pri istovremeno namaluvawe na iznosot na državni zapisi za monetarni celi). Vo noemvri 2007 godina, bankite izdvoija 8,3% nad obvrskata za zadolžitelna

⁴ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadolžitelnata rezerva na deviznite depoziti.

⁵ Ja sođrži gotovinata vo blagajna i sredstvata na smetkata na bankite kaj NBRM.

rezerva (vo denari)⁶, {to vo odnos na prethodniot presmetkoven period pretstavuva namaluvawe od 0,7 procentni poeni.

Tabela 1

Tekovi na kreirawe i povlekuvawe likvidnost*

(vo milioni denari)

	31.10.2007	30.11.2007	30.11.2007 / 31.10.2007
	sostojbi vo milioni denari		promeni vo milioni denari
Likvidni sredstva na bankite (smetka na bankite kaj NBRM)	8.344	8.600	256
Kreirawe likvidnost			360
1. Neto doma { na aktiva	-69.338	-69.291	47
od toa:			
Denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM ⁵	-19.994	-19.426	568
Blagajni-ki zapisi na NBRM	-17.786	-19.175	-1.389
Dr`avni zapisi za monetarni celi	-5.409	-4.561	848
Ostanati stavki, neto	-22.970	-23.261	-291
2. Gotovi pari vo optek	16.575	16.290	285
3. Gotovina vo blagajna na bankite	1.720	1.692	28
Povlekuvawe likvidnost			-104
1. Neto devizna aktiva	95.977	95.873	-104

⁵ Iskluzeni se dr`avni zapisi za monetarni celi.

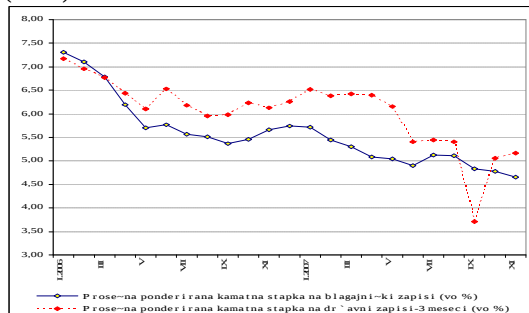
* Pozitivna promena-kreirawe likvidnost; negativna promena-povlekuvawe likvidnost.

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Na aukciite na blagajni-ki zapisi na NBRM odr`ani vo noemvri 2007 godina e realizirana prosečna ponderirana kamatna stapka od 4,66% (4,78% vo oktombri 2007 godina), dodeka prosečnata ponderirana kamatna stapka na dr`avnite zapisi (so ročnost od tri meseci) iznesuva 5,17% (5,06% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3

Prosečni kamatni stapki na blagajni-ki zapisi na NBRM i na dr`avni zapisi (vo %)

Izvor: NBRM i Ministerstvo za finansii.

Vo noemvri 2007 godina monetarniot agregat M1 zabele`a mesečen porast od 3,2%, {to vo uslovi na namalena pobaruvačka na gotovi pari (za 1,7% na mesečna osnova), vo celost se dol`i na porastot na transakcijskite depoziti (za 6,9%). Po{irokrite monetarni agregati M2 i M4 na mesečna osnova se povisoki za

identitni 2,4%, dodeka na godi { na osnova (noemvri 2007 godina / noemvri 2006 godina), tie se povisoki za 27% i 27,9%, soodvetno.

Tabela 2

Monetarni agregati i nivnite komponenti (vo milioni denari)

	30.11.2007 godina	mesečna promena vo %	godi { na promena vo %
Gotovi pari vo optek	16.290	-1,7	13,9
Depozitni pari	23.499	6,9	32,7
Monetarni agregat M1	39.789	3,2	24,3
Kratkoročni denarski depoziti	54.061	2,4	57,5
Monetarni agregat M2-denarski del	93.850	2,7	41,5
Kratkoročni devizni depoziti	62.660	1,8	10,1
Monetarni agregat M2	156.510	2,4	27,0
Nemonetarni depoziti	9.644	2,2	45,9
-denarski	5.186	1,2	43,1
-devizni	4.458	3,4	49,3
Monetarni agregat M4	166.154	2,4	27,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vkupniot depoziten potencijal na bankite⁷ vo noemvri 2007 godina ostvari porast od 2.597 milioni denari, ili za 2,1% na mesečna osnova. Nabquduvano od aspekt na ročnata struktura, mesečniot porast na vkupnite depoziti glavno se dol`i na povisokoto nivo na kratkoročni depoziti (so pridones od 92% vo porastot na vkupnite depoziti), dodeka od aspekt na valutata, registriran e rešisi identitni pridones na denarskite i deviznite depoziti za porastot na vkupnite depoziti. Analizirano po sektori, vo noemvri 2007 godina, 43,3% od realizirane prilivi vo bankarskiot sektor bea vo forma na depoziti na drugi komitenti⁸, dodeka učestvoto na depozitite na naselenieto vo porastot na vkupnite depoziti iznesuva 41,1%, nasproti marginalното učestvo na depozitite na korporativniot sektor od 10,5%. Na godi { na osnova (noemvri 2007 godina / noemvri 2006 godina) vkupnite depoziti na bankite se povisoki za 29,1%.

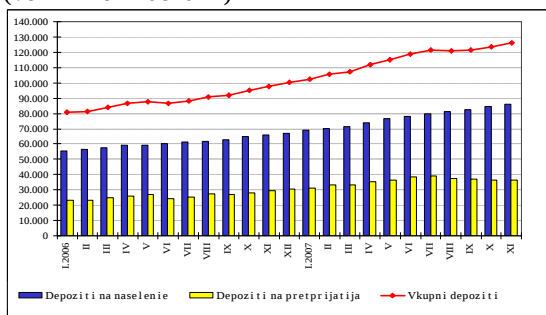
⁷ Od oktombri 2007 godina, podatocite za vkupnite depoziti i krediti na bankite se bez Makedonska banka AD Skopje, na koja na 16.10.2007 godina, NBRM E ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

⁸ Izvr{en transfer na sredstvata od `iro-smetskata na Makedonska banka AD Skopje vo likvidacija, kaj edna banka.

⁶ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec. Vi{okot se odnesuva na izdvoeni sredstva na smetskata na bankite kaj NBRM nad obvrskata za zadol`itelna rezerva.

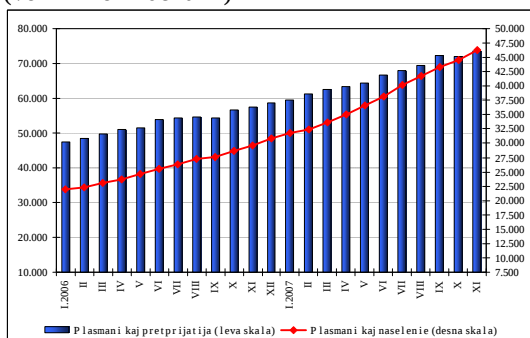
Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor na krajot na noemvri 2007 godina vo odnos na krajot na prethodniot mesec se zgolemija za 3.373 milioni denari, ili za 2,9%. Analizata na rovnata struktura na vkupnite plasmani poka`uva dominantno u`estvo na dolgoro`nite krediti od 78% vo porastot na vkupnite plasmani, dodeka od aspekt na valutnata struktura, zadr`an e trendot na zgolemeno denarsko kreditirawe na privatniot sektor (vkluitelno i denarski krediti so devizna klauzula), ~ij porast vo noemvri 2007 godina objasnuva 74,3% od porastot na vkupnite krediti. Nabquduvano po sektori, plasirane krediti vo tekot na noemvri bea re~isi podednakvo distribuirani kaj naselenieto i korporativniot sektor. Godi{nata stapka na porast na vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor vo noemvri 2007 godina iznesuva 38%.

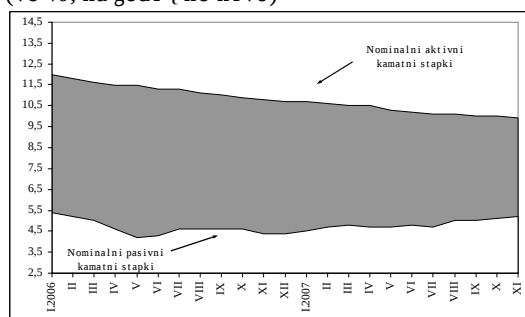
Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo noemvri 2007 godina vo domenot na *kamatnata politika na bankite* ne bea zabele`ani zna`itelni promeni. Taka, prose~nata ponderirana kamatna stapka na denarskite krediti za site rokovi i sektori iznesuva 9,9% (10% vo prethodniot mesec), dodeka prose~nata ponderirana kamatna stapka na denarskite depoziti za site rokovi i sektori na mese~na osnova e povisoka za 0,1 procenten poen i vo noemvri 2007 godina iznesuva 5,2%.

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi { no nivo)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

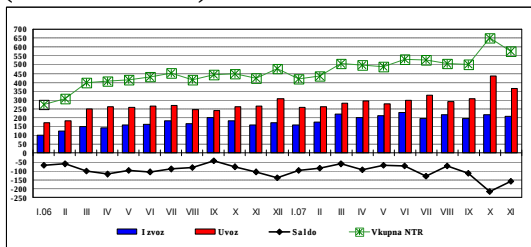
*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site rovnosti i sektori, pri {to se vklupeni i denarskite krediti i depoziti so valutna klauzula.

Prose~nata ponderirana kamatna stapka na deviznite krediti za site rokovi, sektori i valuti vo noemvri 2007 godina iznesuva 8,4% (8,5% vo prethodniot mesec), dodeka prose~nata ponderirana kamatna stapka na deviznite depoziti za site rokovi, sektori i valuti se zadr`a na nivoto od prethodniot mesec i iznesuva 2%.

III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

Vkupnata nadvore { notrgovska razmena⁹ vo noemvri 2007 godina iznesuva 575,2 miliona evra i na mesečna osnova zabele`a pad od 11,5%, vo uslovi na mesečen pad na dve te komponenti na razmenata. Taka, vo noemvri 2007 godina *izvozot na stoki* iznesuva 208,5 milioni evra i vo odnos na oktombri 2007 godina se namali za 3,5%, glavno zaradi namaleniot izvoz na hrana, tutun i na `elezo i `elik. Na godi`na osnova, izvozot zabele`a porast od 31,2%, kako rezultat na povišokiot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, kako i na obleka. *Uvozot na stoki* vo noemvri 2007 godina iznesuva 366,7 milioni evra i vo odnos na prethodniot mesec se namali za 15,5%. Analizata po proizvodi uka`uva na namalen uvoz na električna energija kako glaven faktor na mesečniot pad na uvozot na stoki, {to se dol`i na povišokata sporedbeno osnova od prethodniot mesec<sup>10</sup>. Godi`noto zgolemuвање na uvozot iznesuva 37,7%, pri zgolemen uvoz na električni ma`ini, oprema, vozila i rudi.

Grafikon 7
Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vakvoto dvi`ewe na komponentite na nadvore { notrgovskata razmena pridone se za stesnuвање na trgovski deficit za 27,4% vo odnos na prethodniot mesec, pri {to vo noemvri 2007 godina toj iznesuva {e 158,2 miliona evra. Istovremeno, stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 56,9% i na mesečna osnova se zgolemi za 7,1 procenten poen.

⁹ Prethodni podatoci od DZS. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

¹⁰ Vo soglasnost so na`inot na carinska evidencija na uvozot na električna energija, vo oktombri be`e prika`an golem uvoz na električna energija, {to fakti`ki e realiziran vo tekot na celata godina.

Kumulativno, vo periodot januari-noemvri 2007 godina, vkupno ostvarenata nadvore { notrgovska razmena iznesuva 5.634,6 milioni evra, {to pretstavuva godi`en porast od 27,6%, kako rezultat na zgolemuвање na dve te komponenti na razmenata. Taka, izvozot na stoki vo analiziraniot period iznesuva 2.233,4 milioni evra i bele`i stapka na godi`en porast od 28,6%. Analizirano po oddelni proizvodi, ostvarenoto zgolemuвање pred se`e odraz na povišokiot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi (pridones od 77,6% za porastot), kako i na povišokiot izvoz na obleka i tekstil i na rudi. Vo periodot januari-noemvri 2007 godina, vkupniot uvoz na stoki ostvari porast od 26,9% i iznesuva 3.401,3 milioni evra, {to glavno se dol`i na zgolemeni uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, mineralni goriva, električni ma`ini, rudi, oprema i vozila. Pritoa, negativnoto trgovsko saldo vo iznos od 1.167,9 milioni evra e povišoko za 23,8% vo sporedba so isti period od 2006 godina. Stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 65,7% i e zgolemena za 0,9 procentni poeni.

Vkupniot promet na *devizniot pazar* vo noemvri 2007 godina iznesuva 539,7 milioni evra i bele`i pad od 9,3% vo odnos na oktombri 2007 godina. Namaluvaweto na prometot e ostvareno vo uslovi na pad na ponudata i porast na pobaruva`kata na devizi na segmentot banki - pretprijatija. Taka, neto-proda`bata na devizi od strana na bankite kon pretprijatijata e zgolemena re`isi za 17 pati vo odnos na prethodniot mesec. Kako posledica na dvi`ewata na berzata, kade vo poslednite meseci e prisuten trend na opalawe na cenovniot indeks, NBRM vo noemvri izvr`i neto-proda`ba na devizni sredstva vo iznos od 2,4 milioni evra vrz osnova na iskoristeni devizni prava za portfolio investicii na nerezidenti. Na kumulativna osnova, vo periodot januari-noemvri 2007 godina e realiziran visok neto-otkup na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM od 351,4 milioni evra. *Bruto deviznite rezervi* na 30.11.2007 godina iznesuvaat 1.547 milioni evra i se namali za 4,1 milion evra na mesečna osnova (zaradi

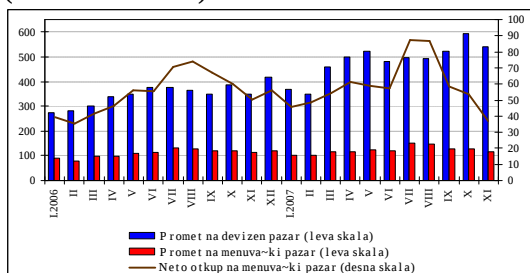

negativni kursni razliki i neto-proda`bata na devizniot pazar), dodeka vo odnos na krajot na prethodnata godina tie se povisoki za 130,3 milioni evra.

Vo noemvri 2007 godina vkupniot promet na devizi realiziran na *menuva~kiot pazar* iznesuva 116,4 milioni evra, pri {to na mesečna osnova e namalen za 8,4%. Taka, vo uslovi na pad na ponudata na devizi (od 14,9%) i porast na pobaruva~kata na devizi (od 7,8%), realiziraniot neto-otkup na devizi bele`i namaluvawe od 30,5% vo odnos na prethodniot mesec i iznesuva 37,2 miliona evra. Vo periodot januari-noemvri 2007 godina, neto-otkupot na *menuva~kiot pazar* iznesuva 648,6 milioni evra i vo sporedba so isti ot period od 2006 godina e povisok za 9%.

Grafikon 8

Dvi`ewe na vkupniot promet na devizniot i *menuva~kiot pazar* (vo milioni evra)

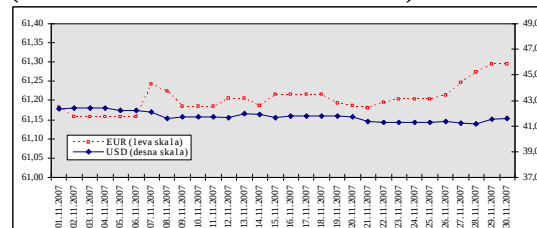

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto na *devizniot pazar* na krajot na noemvri 2007 godina iznesuva 61,29 denari za edno evro i se odr`uva relativno stabilno. Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanski dolar na 30.11.2007 godina iznesuva 41,59 denari za eden amerikanski dolar i vo odnos na krajot na prethodniot mesec apresira za 2,1% (na 31.10.2007 se razmenuvaa 42,47 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 9

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanski dolar na devizniot pazar (denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Na 30.11.2007 godina, *nadvore{niot dolg*¹¹ na Republika Makedonija vrz osnova na *dolgoro~ni krediti i zaemi* iznesuva 1.655,8 milioni evra i e zgolemen za 15,6 milioni evra¹² na mesečna osnova, vo uslovi na pogolem iznos na koristenii krediti od plateni obvrski. Pritoa, vo noemvri 2007 godina koristenii se *dolgoro~ni sredstva* vo iznos od 26 milioni evra, od koi pogolemiot del (68,7%) otpa`a na privatniot sektor, dodeka vkupno platenite obvrski iznesuvaat 7,5 milioni evra (od koi 5,3 milioni evra se glavnica, a 2,2 miliona evra kamata). Na krajot na noemvri 2007 godina *kratkoro~niot nadvore{en dolg* se zgolemi za 5,1 milion evra⁴ vo odnos na prethodniot mesec i iznesuva 176,4 milioni evra. Vrz osnova na odobreni *kratkoro~ni krediti* koristenii se sredstva vo iznos od 3,4 milioni evra, a platenite obvrski iznesuvaat 3,1 milion evra. Vo noemvri 2007 godina odobreni se krediti vo iznos od 12,4 milioni evra, od koi 77,3% se sklu`eni na dolg rok i pretstavuvaat zadol`uvawe na privatniot sektor.

¹¹ Prethodni podatoci na NBRM.

¹² Podatokot za sostojbata na dolg ot na 31.10.2007 e nerevidiran.

Prilog tabeli**Dvi `ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	<u>XI.2007</u> <u>X.2007</u>	<u>XI.2007</u> <u>XI.2006</u>	<u>I-XI.2007</u> <u>I-XI.2006</u>
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	1,4	4,6	1,9
Ishrana	3,7	10,2	3,0
Tutun i pijalaci	0,1	2,4	1,7
Obleka i obuvki	2,3	2,8	1,5
Domuvawe	0,6	2,5	4,8
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0,1	9,7	6,0
Ogrev i osvetlenie	0,9	0,5	6,1
Higiena i zdravje	0,2	-0,2	0,3
Kultura i razonoda	-0,9	-0,8	2,8
Soobra`ajni sredstva i uslugi	-2,0	-0,8	-3,3
Restorani i hoteli	1,2	7,6	4,2
Ostanati uslugi nespomnati na drugo mesto	0,0	13,3	8,3
<i>S t o k i</i>	2,2	6,1	2,6
<i>Uslugi</i>	-1,5	-0,5	-0,4
Ceni na malo	0,7	3,6	2,5
Zemjodelski proizvodi	3,6	14,0	4,2
Neprehranbeni industriski proizvodi	1,1	4,5	3,3
Industrisko - prehranbeni proizvodi	3,5	9,4	2,6
Pijalaci (alkoholni i bezalkoholni)	0,2	1,2	0,7
<i>S t o k i</i>	1,8	6,1	3,0
<i>Uslugi</i>	-1,0	-0,3	1,6

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	<u>XI.2007</u> <u>X.2007</u>	<u>XI.2007</u> <u>XI.2006</u>	<u>I-XI.2007</u> <u>I-XI.2006</u>
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	1,1	4,8	1,4
Energija	2,8	11,4	1,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,5	7,1	5,4
Kapitalni proizvodi	0,0	0,2	1,3
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	0,0	0,3
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	0,6	-0,2	-1,2
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>-1,0</i>	<i>-2,3</i>	<i>0,2</i>
<i>Prerabotuvanka industrija</i>	<i>1,3</i>	<i>4,8</i>	<i>0,0</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	1,3	7,3	2,3
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	-0,2	-7,7	-1,6
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0,0	0,0	-0,3
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe krzno	0,1	-2,1	-2,2
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni medijumi	0,0	0,3	-0,4
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	5,5	16,2	-7,8
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	-0,2	-1,1	-0,9
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	0,0	-3,2	-0,3
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,1	0,2	1,7
Proizvodstvo na osnovni metali	0,4	10,2	11,1
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvackata faza, osven mašini i uređi	0,0	1,1	2,8
Proizvodstvo na električni mašini i aparati, nespomnati na drugo mesto	0,0	3,3	4,6
<i>Snabduvawe so električna energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>5,0</i>	<i>12,7</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	XI.2007 X.2007	XI.2007 XI.2006	I-XI.2007 I-XI.2006
		vo %		
Vkupno	100,0	-7,7	5,5	3,8
Energija	18,3	9,4	-8,2	-7,4
Intermedijarni proizvodi, osven energija	34,1	-17,2	21,1	14,0
Kapitalni proizvodi	5,1	-12,5	9,1	21,2
Trajni proizvodi za široka potrošnja	2,2	-2,1	17,4	10,6
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	40,3	-2,9	-1,8	-2,8
Vadewe rudi i kamen	3,9	-13,1	-11,3	10,3
Vadewe kamen jaglen i lignit, vadewe na treset	1,6	-1,5	-15,9	-1,4
Vadewe rudi na metal	0,7	-5,1	2,9	72,5
Vadewe drugi rudi i kamen	1,5	-30,8	-29,9	-7,2
Prerabotuvana industrija	83,9	-10,0	7,3	5,6
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	16,1	-4,0	6,3	7,2
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,7	4,5	20,6	-6,1
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	1,7	-15,1	-9,0	-6,5
Proizvodstvo na predmeti za obleku; dorabotka i bove krzno	11,1	-0,7	-11,6	-13,9
[tavewe i dorabotka na koža, proizvodstvo na kuferi, rani torbi, sedla, saraški proizvodi i obuvki	1,5	2,4	2,4	0,5
Prerabotka na drvo, proizvodi od drvo i pluta, osven mebel, proizvodstvo na predmeti od slama i pletarski materijal	1,2	-27,9	-20,6	1,8
Proizvodstvo na celuloza, hartija i proizvodi od hartija	1,1	5,1	9,9	-0,2
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni medijumi	3,1	-0,3	-28,4	-12,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	4,5	-2,8	-20,3	1,2
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	4,6	-3,9	-1,6	-1,1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	1,9	-0,7	-11,1	2,2
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	7,3	-24,3	-11,0	6,3
Proizvodstvo na osnovni metali	11,2	-9,8	36,8	36,1
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuvana faza, osven mašini i uredi	3,3	-27,3	104,5	48,9
Proizvodstvi na mašini i uredi, nespomnati na drugo mesto	1,4	-26,5	10,6	43,7
Proizvodstvo na električni mašini i aparati, nespomnati na drugo mesto	3,5	-13,0	3,8	-26,0
Proizvodstvo na motorni vozila, prikolki i poluprikolki	1,1	-4,4	-30,9	-27,9
Proizvodstvo na drugi soobražajni sredstva	1,1	-22,9	29,9	37,5
Proizvodstvo na mebel i drugi raznovidni proizvodi, nespomnati na drugo mesto	2,0	5,6	-3,1	-14,7
Reciklaža	0,6	-23,7	18,0	-35,5
Snabduvawe so električna energija, gas i voda	12,2	17,0	-1,0	-11,6

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 4

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07	XI.07
I. Neto devizna aktiva	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209	95977	95873
Aktiva	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209	95977	95873
Pasiva	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0	0	0
II. Neto doma { na aktiva	-53852	-55452	-54084	-55711	-56502	-60195	-55952	-52894	-58655	-61676	-62021	-62093
Kredit i na banki, neto	-9422	-11596	-11137	-11274	-11726	-13755	-15067	-10082	-10432	-16311	-17758	-19147
Kredit i na banki	34	34	29	29	29	29	28	28	28	28	28	28
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro~ni kredit i	24	24	19	19	19	19	18	18	18	18	18	18
Avansi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339	-17786	-19175
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339	-17786	-19175
Neto, Dr`ava	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929	-28610	-26883
1. Kredit i na dr`avata	2267	2267	2267	2267	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Ostanato	1228	1228	1228	1228	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Depoziti na dr`avata	-32957	-32094	-30508	-32236	-31279	-33163	-27536	-29329	-34213	-30968	-29649	-27922
A) Vo denari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128	-25403	-23987
Depozitni pari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128	-25403	-23987
- Trezorska smetka	-10303	-12307	-12416	-14093	-13228	-14135	-13209	-14923	-19309	-19302	-19467	-18893
- Drugi buxetski fondovi	-5023	-4854	-5231	-6013	-6769	-7668	-8598	-9017	-9912	-6826	-5936	-5094
od toa: Dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi	-4573	-4391	-4756	-5537	-6284	-7166	-8082	-8520	-9412	-6312	-5409	-4561
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-17631	-14933	-12861	-12130	-11282	-11360	-5729	-5389	-4992	-4840	-4246	-3935
Depoziti na Centralnata vlada	-17515	-14820	-12745	-12015	-11168	-11247	-5599	-5261	-4861	-4709	-4116	-3804
od koi: Telekom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
od koi: Fond za pati`ta	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81
Drug i depoziti na dr`avata	-116	-113	-116	-115	-114	-113	-130	-128	-131	-131	-130	-131
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-13740	-14029	-14706	-14468	-14536	-14316	-14388	-14522	-15049	-15436	-15653	-16063
Ostanat aktiva	5727	5746	5760	5691	5612	5689	5610	5692	5732	5697	5101	5170
Ostanata pasiva	-5732	-5503	-5512	-5554	-5593	-5605	-5605	-5514	-5624	-5749	-5030	-5054
od koi: Preodna smetka	-171	-25	-66	-58	-46	-25	-68	-33	-41	-107	-21	-77
Kapitalna smetka	-11819	-12335	-12463	-12257	-12137	-12046	-11994	-12169	-12376	-12590	-12959	-13045
Ostanati stavki	-1916	-1937	-2491	-2348	-2418	-2354	-2399	-2531	-2781	-2794	-2765	-3134
Primarni pari	31264	28432	29137	29355	31355	30604	31838	36765	33299	32533	33956	33780
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746	16575	16290
Gotovina vo blagajna	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590	1741	1816	1768	1720	1692
Smetki na banki	13532	12508	12631	12853	14257	13601	14404	18351	15103	14019	15661	15798
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	6373	6462	6509	6595	6675	6740	6949	6987	7144	7229	7317	7198

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 5

Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07	XI.07
I. Neto devizna aktiva	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566	110631	113010	111578	113946	112282
Narodna banka	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209	95977	95873
Aktiva	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209	95977	95873
Pasiva	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0	0	0
Depozitni banki	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776	20972	21056	17369	17969	16409
Aktiva	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175	38541	36865
Pasiva	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806	20572	20456
II. Neto doma f na aktiva	28288	29824	33173	34538	37587	38540	48712	49613	48103	50327	49494	54833
1. Doma f ni krediti	77176	79487	83921	85601	88305	89928	100434	101445	100551	104481	105738	110889
od koi: pobaruwawa od dr `avata	-17184	-16633	-14556	-15513	-14956	-15969	-9477	-11370	-15450	-15736	-15595	-13800
a) Depozitni banki	107866	109314	112162	115570	118545	122052	126931	129735	133725	134410	134348	137772
-vo denari	84368	85822	87861	90626	93354	96169	99837	102258	105693	105391	105658	108192
Dr `ava	13377	13067	13562	14337	15165	16041	16907	16770	17557	14020	12805	12851
Kredit i	13355	13045	13539	14314	15142	16018	16883	16746	17533	13999	12784	12830
a) Buxet i ministerstva	13095	12762	13241	14052	14994	15893	16777	16661	17469	13946	12739	12788
b) Fondovi	260	283	298	262	148	125	106	85	64	53	45	42
v) Instit. na centralnata dr `avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	22	22	23	23	23	23	24	24	24	21	21	21
Nedr `aven sektor	70991	72755	74299	76289	78189	80128	82930	85488	88136	91371	92853	95341
Kredit i	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031	81138	83694	86908	88517	91022
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9810	9737	9721	9560	9848	10180	10049	9653	9756	10125	9725	9825
Presmetana nenaplatena kamata	4581	4698	4730	4752	4809	4840	4899	4350	4442	4463	4336	4319
-vo stranska valuta	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094	27477	28032	29019	28690	29580
Dr `ava	129	127	123	119	119	114	113	150	167	173	210	232
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr `aven sektor	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846	28480	29348
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611	1591	1748	1763	1691	1631
b) Pobaruwawa na Narodnata banka od dr `avata	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929	-28610	-26883
2. Ostana t i s t avki, ne t o	-48888	-49663	-50748	-51063	-50718	-51388	-51722	-51832	-52448	-54154	-56244	-56056
od koi: pobaruwawa od dr `avata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
za zamrznati devizni f tedni vlogovi	-4603	-4720	-4753	-4775	-4832	-4863	-4923	-4374	-4466	-4484	-4357	-4340
Presmetana nenaplatena kamata	-44285	-44943	-45995	-46288	-45886	-46525	-46799	-47458	-47982	-49670	-51887	-51716
Ostanato												

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07	X.07	XI.07
M4 Vkupno	136330	136279	140313	143013	148538	152318	156278	160244	161113	161905	163440	167115
M4 (nedr`aven sektor)	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152	159208	160102	160861	162334	166154
M1 (Vkupno)	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864	38448	39556	39864	39178	40290
M1 (nedr`aven sektor)	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348	38566	39789
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746	16575	16290
Depozitni pari (vkupno)	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020	21775	23176	23118	22603	24000
Depozitni pari (nedr`aven sektor)	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602	21991	23499
Depozitni banki	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814	21552	22699	22645	22175	23752
Depozitni pari na ndr`avniot sektor	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129	21563	23251
Depozitni pari na dr`avata	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516	612	501
a) Buxeti ministertva	551	234	262	226	219	227	232	304	243	276	269	255
b) Fondovi	138	284	327	801	236	302	312	227	261	239	342	245
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Narodna banka - depozitni pari na ndr`avniot sektor	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473	428	248
M2 (Vkupno)	129644	129731	133527	136240	140944	143911	147785	151132	152010	152443	153954	157420
M2 (nedr`aven sektor)	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709	150146	151049	151450	152899	156510
Kvazi-depoziti (vkupno)	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579	114776	117130
Kvazi-depoziti (nedr`aven sektor)	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102	114333	116721
Depozitni banki	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579	114776	117130
Nedr`aven sektor	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102	114333	116721
Denari	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389	49353	48434	50045	52787	54061
Stranska valuta	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057	61546	62660
Depoziti na dr`avata	461	449	458	463	564	496	531	454	456	477	443	409
Denari	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477	443	408
Stranska valuta	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
NBRM - kvazi-depoziti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetarni depoziti (vkupno)	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462	9486	9695
Nemone t arni depoziti vo denari (vkupno)	3678	3641	3739	3799	4536	4734	4938	5217	5407	5549	5175	5237
Nemone t arni depoziti vo stranska valuta (vkupno)	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311	4458
Nemonetarni depoziti (nedr`aven sektor)	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443	9062	9053	9411	9435	9644
Nemone t arni depoziti vo denari (nedr`aven sektor)	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498	5124	5186
Nemone t arni depoziti vo stranska valuta (nedr`. sek	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311	4458
-Depozitni banki	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462	9486	9695
Nemonetarni depoziti vo denari - ndr`aven sektor	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498	5124	5186
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - ndr`. sek	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913	4311	4458
Nemonetarni depoziti vo denari - Dr`ava	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51	51	51
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBRM nemonetarni depoziti (nedr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	120124	121752	125327	127979	133007	136959	140434	143571	144733	145159	146865	150825
Vkupni depoziti (nedr`aven sektor)	118925	120735	124230	126439	131937	135883	139308	142535	143722	144115	145759	149864

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 6

Vkupni depoziti na ndr`avniot sektor
(vo milioni denari)

	30.11.2007 godina	mesečna promena		godi { na promena		struktura
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vkupni depoziti	126.365	2.597	2,1	28.504	29,1	100,0
1. Spored ro-nost						
-kratkoro~ni	116.721	2.388	2,1	25.469	27,9	92,4
-dolgoro~ni	9.644	209	2,2	3.035	45,9	7,6
2. Spored valuta						
- denarski	59.247	1.336	2,3	21.293	56,1	46,9
- devizni	67.118	1.261	1,9	7.211	12,0	53,1

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	30.11.2007 godina	mesečna promena		godična promena	
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	85.857	1.068	1,3	19.895	30,2
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	92,7	79.560	886	1,1	17.346	27,9
- dolgoročni	7,3	6.297	182	3,0	2.549	68,0
2. Spored valuta						
- denarski	42,2	36.216	594	1,7	14.677	68,1
- devizni	57,8	49.641	474	1,0	5.218	11,7
Vkupni depoziti na pretprijatija	100,0	36.514	273	0,8	6.848	23,1
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	96,3	35.178	339	1,0	7.025	25,0
- dolgoročni	3,7	1.336	-66	-4,7	-177	-11,7
2. Spored valuta						
- denarski	53,7	19.599	-490	-2,4	5.130	35,5
- devizni	46,3	16.915	763	4,7	1.718	11,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	30.11.2007 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	23.499	1.508	6,9	5.786	32,7
- Depozitni pari na naselenieto	5.430	1.044	23,8	2.057	61,0
- Depozitni pari na pretprijatija	15.391	454	3,0	3.347	27,8

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	30.11.2007	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	120.370	3.373	2,9	33.156	38,0
<i>Denarski plasmani</i>	91.022	2.505	2,8	26.887	41,9
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	46.582	881	1,9	10.457	28,9
-naselenie	44.142	1.620	3,8	16.197	58,0
<i>Devizni plasmani</i>	29.348	868	3,0	6.269	27,2
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	27.130	763	2,9	5.718	26,7
-naselenie	2.198	97	4,6	533	32,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	30.11.2007	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	(vo %)	(vo procentni poeni)			
Denarski plasmani	100,0				
ročna struktura					
- kratkoročni	42,9	-0,6		-4,1	
- dolgoročni	57,1	0,6		4,1	
sektorska struktura					
- pretprijatija	51,2	-0,5		-5,1	
- naselenie	48,5	0,5		4,9	
- ostanato	0,3	0,0		0,2	
Devizni plasmani	100,0				
ročna struktura					
- kratkoročni	25,7	0,0		1,0	
- dolgoročni	74,3	0,0		-1,0	
sektorska struktura					
- pretprijatija	92,4	-0,1		-0,3	
- naselenie	7,5	0,1		0,3	
- ostanato	0,1	0,0		0,1	

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11
Kamatni stapki

	noemvri 2007 godina	mesečna promena	godična promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stopka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dena)	4,7	-0,1	-1,0
Prosečna ponderirana kamatna stopka na pazarot na pari (MBKS)*	3,3	-0,2	-1,5
Kamatna stopka na dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od tri meseci	5,2	0,1	-1,0
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	9,9	-0,1	-0,9
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	5,2	0,1	0,8

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost

* Se odnesuva na oficijalniot pazar na pari i na bilateralnite trguvawa me|u bankite.

Tabela 12
Aukcii na trezorski zapisi

Datum na odr`uvawe	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopka
	iznosi vo milioni denari			vo %
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
06.11.2007	1.900	1.542	1.494	5,18
20.11.2007	1.700	1.250	1.245	5,15
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
06.11.2007	650	477	452	5,36

Izvor: Ministerstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 13
Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	XI.2007	I-XI.2007	XI.2007		XI.2007		I-XI.2007	
			X.2007		XI.2006		I-XI.2006	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	575,2	5.634,6	-74,5	-11,5	150,0	35,3	1.217,6	27,6
Izvoz	208,5	2.233,4	-7,5	-3,5	49,5	31,2	496,4	28,6
Uvoz	366,7	3.401,3	-67,1	-15,5	100,5	37,7	721,2	26,9
Saldo	-158,2	-1.167,9	59,6	-27,4	-50,9	47,5	-224,8	23,8

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 14

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januar i-noemvri 2007 godina
(vo milioni evra)

	Obem na stokovna razmena		U~estvo		Uvoz		Pokrienost na uvozot so izvoz	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	%	
REPUBLIKA MAKEDONIJA	5.634,6	100,0	2.233,4	100,0	3.401,3	100,0	65,7	
od toa:								
Srbija	712,0	12,6	420,2	18,8	291,8	8,6	144,0	
Germanija	662,6	11,8	319,1	14,3	343,4	10,1	92,9	
Grcija	563,0	10,0	287,0	12,9	276,0	8,1	104,0	
Italija	429,2	7,6	231,3	10,4	197,9	5,8	116,9	
Rusija	419,1	7,4	15,5	0,7	403,6	11,9	3,8	
Bugarija	340,9	6,0	161,1	7,2	179,8	5,3	89,5	
Hrvatska	179,9	3,2	107,1	4,8	72,8	2,1	147,1	
Turcija	162,1	2,9	36,2	1,6	125,9	3,7	28,8	
Kina	154,7	2,7	0,3	0,0	154,4	4,5	0,2	
Iranija	150,6	2,7	117,3	5,3	33,3	1,0	352,3	
Vkupno (10 najgolemi partneri)	3.774,1	67,0	1.695,1	75,9	2.079,0	61,1	81,5	

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 15

Nadvore { en dolg na Republika Makedonija, koristeni sredstva i plateni obvrski¹
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristeni sredstva		Plateni obvrski	
	31.10.2007	30.11.2007	X.2007	XI.2007	X.2007	XI.2007
Dolgoro~en dolg	1.640,2	1.655,8	16,5	26,0	27,7	7,5
Javen sektor	987,9	989,9	4,8	8,1	9,6	3,7
Oficijalni kreditori	766,0	769,0	4,8	8,1	9,5	3,6
Multilateralni kreditori	681,4	684,3	2,2	8,0	6,8	3,3
Bilateralni kreditori	84,6	84,8	2,6	0,1	2,7	0,3
Privatni kreditori	222,0	220,9	0,0	0,0	0,1	0,0
Evroobvrznici	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	72,0	70,9	0,0	0,0	0,1	0,0
Privaten sektor	652,2	665,9	11,7	17,9	18,1	3,8
Privatni banki	149,9	152,6	0,0	2,8	4,5	0,9
Nebankarski privaten sektor	502,3	513,3	11,7	15,1	13,6	2,9
Kratkoro~en dolg	171,3	176,4	19,6	3,4	8,7	3,1
Javen sektor	0,0	0,0	7,7	0,0	7,6	0,0
Privaten sektor	171,3	176,4	12,0	3,4	1,0	3,1
Privatni banki	43,3	43,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Nebankarski privaten sektor	127,9	133,0	12,0	3,4	1,0	3,1
Vkupno	1.811,4	1.832,2	36,1	29,4	36,3	10,5

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

1/ Podatocite za sostojbata na dolgot na 31.10.2007 se nerevidirani.

Tabela 16 Bilans na sostojba na NBRM na 30.11.2007 godina
(milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	95.873	Primarni pari	26.582
Pobaruvača od javnog sektora	1.626	Instrumenti na NBRM	19.175
Pobaruvača od banki i drugi finansijski organizaciji	1.345	Ograničeni depoziti	1.101
Ostanata aktiva	3.855	Devizni obvrski	0
		Depoziti na javni sektor	30.364
		Kapitalni smetki	13.045
		Ostanata pasiva	12.432
Vkupno	102.699	Vkupno	102.699

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija